

ВИСНОВКИ
експертної комісії щодо акредитаційної експертизи
освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом
підготовки 6.040104 Географія*
галузі знань 0401 Природничі науки
за першим (бакалаврським) рівнем
у Херсонському державному університеті

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом підготовки 6.040104 Географія* галузі знань 0401 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, а також на виконання наказу МОН України від 19.04.2018 № 479-л «Про проведення акредитаційної експертизи» експертна комісія у складі:

ДЖАМАН Василь Олексійович	завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор географічних наук, професор, голова комісії,
ВОЛОВИК Людмила Михайлівна	доцент кафедри географії, екології та методики навчання Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», кандидат географічних наук, член комісії,

у період з 15 по 17 травня 2018 року включно на місці розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила та встановила відповідність поданої інформації щодо можливості акредитації освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом підготовки 6.040104 Географія* галузі знань 0401 Природничі науки у Херсонському державному університеті.

Висновки складені на підставі інформації, яка отримана експертним шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних первинних документів, що підтверджують правові засади для проведення освітньої діяльності Херсонського державного університету, відомості про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів комісія констатує:

1. Загальна характеристика вищого навчального закладу освіти

Херсонський державний університет – ЗВО IV рівня акредитації, що діє на підставі Статуту.

Навчальний заклад зареєстрований Херсонським міськвиконкомом за № 4643 від 24.12.2002 р., заснований на державній формі власності і підпорядкований

Голова комісії

В.О. Джаман

Міністерству освіти і науки України, розташований за адресою: вулиця 40 років Жовтня, 27, м. Херсон (телефони: 32-67-05, 32-67-06, 32-67-54).

Надані документи для здійснення освітньої діяльності:

Статут, погоджений конференцією трудового колективу від 25 грудня 2015 року (протокол №3) та затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 430 від 13 квітня 2016 року;

Відомості з єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ) №03.1-07/684 від 23.11.2017;

Свідоцтво про державну реєстрацію Херсонського державного університету серія А01 № 417653, видане виконавчим комітетом Херсонської міської ради 24.12.2002;

Довідка № 22-Д-202 від 17.03.2008 про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;

Сертифікат про акредитацію серія РД-IV№2270507 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 8 липня 2014 р., протокол №110 (наказ МОН України від 15.07.2014 №2642Л), термін дії до 1 липня 2019 р.

Сертифікат про акредитацію серія НД-ІІ №2225172 відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 26 квітня 2013 р., протокол №103 (наказ МОН України від 30.04.2013 №1480-л), термін дії до 1 липня 2018 р.

Херсонський державний університет сьогодні – це багатoproфільний науково-педагогічний і культурно-освітній центр Півдня України, навчання в якому здійснюється за денною та заочною формами.

До структури університету входять 12 факультетів, 50 кафедр, з яких 39 – випускових.

Станом на 01.10.2017 чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями складає: всього – 549 осіб; з них працюють за основним місцем роботи – 486 (88,6 %) осіб; серед них: кандидатів наук 329 (60%) осіб, доцентів та осіб, що до них прирівнюються – 232 (58,9%) осіб (за основним місцем роботи – 312 (64,2%) та 221 (45,5%) особа відповідно), докторів наук 61 (11,2%), професорів та осіб, що до них прирівнюються – 45 (8,2%) осіб (за основним місцем роботи – 52 (10,7%) та 40 (8,3%) осіб відповідно).

З метою реалізації системи ступеневої освіти ХДУ співпрацює з навчальними закладами І-ІІ рівнів акредитації в умовах навчально-науково-виробничих комплексів: "Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства", "Херсонський державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського", "Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури", "Херсонський державний університет – Херсонський політехнічний коледж Одеського національного політехнічного університету».

При університеті діє докторантура з 3 спеціальностей, аспірантура – з 12 наукових спеціальностей. Щорічно, відповідно до дозволів Міністерства освіти і науки України, здійснюється прийом до аспірантури та докторантури.

Херсонський державний університет має сучасну матеріально-технічну базу: 6 учбових корпусів; студентське містечко, що об'єднує 3 гуртожитки на 1547 місць; бібліотека з 5 читальними залами та 3 абонементами навчальної літератури, фонд якої налічує близько 500 тис. примірників; 2 актові зали; 3 спортивні зали; навчальні майстерні; санаторій-профілакторій; навчально-тренувальний центр з водних видів

Голова комісії

В.О. Джаман

спорту; агробіостанцію-ботанічний сад; астрономічна обсерваторія; виставкова зала; музей історії університету; юридична клініка; парк сільськогосподарської техніки; спортивно-оздоровчий табір «Буревісник» на березі Чорного моря.

Для вирішення службових питань використовується транспорт університету. Власні газові котельні обігрівають навчальні корпуси та студентські гуртожитки університету.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України (І/П-4153 від 23.10.01) у 2001 році при ХДУ створено видавництво, що є структурним підрозділом університету, який займається організаційною, творчою та виробничою діяльністю.

На виконання вимог щодо забезпечення якості фізичного виховання студентської молоді та проведення якісної підготовки з дисципліни «Фізичне виховання» до проведення занять з фізичного виховання в університеті залучені провідні викладачі факультету фізичного виховання та спорту. Для студентів, що мають медичні протипоказання, організовані спеціальні групи, які проводять навчання за адаптованими, відповідно до характеру захворювань, програмами.

Враховуючи природно-кліматичні особливості південного регіону, заняття з фізичного виховання у відповідні пори року проводять на відкритих майданчиках та стадіоні, водно-спортивній базі, тренажерних майданчиках.

Висновок: усі копії документів у акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам до них та забезпечують правові засади діяльності навчального закладу, а також свідчать про можливість акредитації освітньої діяльності з підготовки фахівців у сфері вищої освіти за напрямом підготовки 6.040104 Географія* галузі знань 0401 Природничі науки за першим (бакалаврським) рівнем».

2. Формування контингенту студентів

Підготовка фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» здійснюється відповідно до ліцензійного обсягу прийому 40 осіб денної та 30 осіб заочної форми навчання.

Обсяг державного замовлення на підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* визначається відповідно до загального обсягу, що встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Перевищення ліцензованого прийому на навчання не встановлено.

Прийом на здобуття ступеня бакалавра здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання на основі повної загальної середньої освіти або на основі вступних випробувань для осіб, що здобули ступінь молодшого спеціаліста.

Таблиця 1.

Показники формування контингенту студентів напряму підготовки / спеціальності 6.040104 Географія*(014 Середня освіта (Географія)). ступеня вищої освіти Бакалавр

№ з/п	Показник	Роки			
		2014-2015 рік курси	2015-2016 рік курси	2016-2017 рік курси	2017-2018 рік курси
1	2		3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб)	40/30	40/30	25/15	25/15

Голова комісії

В.О. Джаман

2.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	32	29	10	9
	• денна форма				
	• в т.ч. за держзамовленням:	20	19	8	8
	• заочна форма	8	1	-	2
	• в т.ч. за держзамовленням	3	1	-	-
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою				
	• таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію				
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання	4,3	3,98	2,12	1,2
	• денна;				
4.	Конкурс абітурієнтів на місця держзамовлення	9,5	8,37	5,3	2,7
	• денна форма				
5.	• інші форми навчання (заочна)	0,34	0,1	-	0,13
	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на				
	• денну форму				
	• інші форми (вказати, за якою формою)				

З метою забезпечення високоякісних показників набору викладачами випускової кафедри соціально-економічної географії проводиться відповідна робота з формування контингенту студентів. Одним з головних завдань при цьому є реалізація різних напрямів профорієнтаційної роботи, яка забезпечує відбір талановитої молоді серед випускників шкіл та коледжів.

Кафедра соціально-економічної географії налагоджує зв'язки з загальноосвітніми та позашкільними закладами області, Херсонською академією неперервної освіти тощо. З метою профорієнтації задіяні інформаційні ресурси Херсонського державного університету. На сторінках факультету біології, географії і екології та окремо, на сторінках кафедр, розміщені рекламні листівки-запрошення, що інформують про спеціальності факультету. Залучення абітурієнтів відбувається і під час роботи з громадськістю, під час виступів і інтерв'ю на телебаченні в ефірі телеканалів ВТВ-Плюс, ТРК «Скіфія». Також велика роль надається роботі у соціальних мережах. Так, створено групи факультету, кафедр, академічних груп у Facebook, де студенти і викладачі мають можливість вільного спілкування та обміну думками.

Викладачі та студенти готують дослідні роботи на Всеукраїнські наукові конкурси, беруть участь у конференціях студентів та молодих вчених, що проходять у провідних ВНЗ України та зарубіжжя. Традиційними є публікації результатів досліджень студентів. З цією метою в Херсонському державному університеті щорічно видаються збірки «Студентські наукові студії».

Рекламна продукція, інформація про напрям підготовки 6.040104 Географія*, про умови навчання в університеті, поширюється у школах м. Херсона та

Голова комісії

В.О. Джаман

Херсонської, Миколаївської, Вінницької та Кіровоградської областей, представлена у приймальній комісії ХДУ.

Висновок. Експертна комісія зазначає, що реальний стан формування контингенту студентів загальної середньої освіти у Херсонському державному університеті відповідає матеріалам самоаналізу. Набір студентів на навчання відповідає потребам регіону, а організація, планування та формування контингенту студентів здійснюється відповідно до чинного законодавства.

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* забезпечується такими нормативними документами, як освітньо-професійна програма (ОПП) та навчальний план, затвердженими в установленому порядку (протокол засідання Вченої ради ХДУ № 12 від 26 травня 2014 року).

Експертною комісією встановлено, що для проведення освітньої діяльності університет за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» має повний пакет відповідної нормативної освітньо-професійної програми. Зазначена документація погоджена і затверджена у встановленому порядку. Перелік навчальних дисциплін, що містять освітньо-професійні програми, зміст атестації здобувачів відповідають профілю підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія*. Варіативна складова розроблена та затверджена у встановленому порядку.

Навчальний план за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» розроблено у відповідності до вимог освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів.

Навчальний план складається з двох складових частин: нормативної та варіативної. В їх межах виділяються 3 цикли підготовки: дисципліни соціально-гуманітарної підготовки; дисципліни фундаментальної, природничо-наукової та загальноекономічної підготовки; дисципліни професійної та практичної підготовки.

Для кожної дисципліни визначено кількість годин (кредитів), обсяги аудиторної та самостійної роботи, тижневе навантаження, форми контролю. Визначено термін та форми проведення атестації, практичної підготовки.

В цілому термін навчання складає 3 роки 10 місяців, загальна кількість кредитів – 240, загальна кількість годин – 7200, з яких від 1/3 до 2/3 навчального часу відводиться на самостійну роботу, це співвідношення змінюється залежно від навчальної дисципліни, виду практичної або дослідної роботи студенту.

На основі цих документів викладачами кафедр, що забезпечують підготовку фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія*, розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін, які включають типову та робочу програми, анотовані курси лекційних занять, плани семінарських, практичних занять та завдання для самостійної підготовки студентів, критерії оцінювання навчальних досягнень, тематику та вимоги до виконання дипломних робіт, матеріали до різних форм та видів контролю. Робочі програми дисциплін розроблені на основі принципів кредитно-трансферної системи, враховуючи поділ на змістові модулі.

Забезпеченість навчальних дисциплін робочими та навчальними програмами становить 100%.

Практична підготовка є невід'ємною частиною процесу фахової підготовки студентів напрям з підготовки 6.040104 Географія*.

Голова комісії

В.О. Джаман

Організація практики регламентується «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» відповідно до Положення про проходження практики студентами Херсонського державного університету.

На основі положення розроблені наскрізні і робочі програми, які містять: мету, завдання практики, основний зміст практики (перелік основних завдань і завдань індивідуальних), методичні рекомендації, форми і методи контролю, критерії оцінювання, перелік документів, які повинні здати студенти після закінчення практики. Вид практики та її термін визначається навчальним планом.

Згідно навчального плану для рівня вищої освіти «бакалавр» передбачена виробнича практика (VII семестр, 6 тижнів). Бази практики обираються згідно із специфікою спеціальності, їх перелік детально відпрацьований, з ними укладено відповідні угоди.

Виробнича практика з педагогічної діяльності є одним із засобів забезпечення ефективності та якості підготовки майбутніх фахівців напряму підготовки 6.040104 Географія*. Виробнича практика доповнює та поглиблює теоретичну та практичну підготовку студентів, створює умови для закріплення набутих та отримання нових умінь і навичок, необхідних при здійсненні педагогічної діяльності.

Висновок: зміст підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* відповідає вимогам освітньо-професійної програми та вимогам щодо акредитації напряму підготовки 6.040104 Географія*.

4. Організація та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу

Основою для організації освітнього процесу є відповідний навчальний план за напрямом підготовки 6.040104 Географія*. Відповідно до навчального плану за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» випускова кафедра складає щорічні плани навчально-методичних видань і додатково замовляє нову навчально-методичну літературу для бібліотеки ХДУ, що має два фонди – на паперових та електронних носіях.

Розклад навчальних занять затверджено в установленому порядку, розміщено на сайті та на стендах університету.

З метою поліпшення якості освітнього процесу діє науково-методична рада факультету та науково-методична рада ХДУ. Основними напрямками їхньої діяльності є: розробка програм підготовки фахівців різного рівня, вивчення та впровадження нових технологій навчання, встановлення нормативного змісту та обсягів навчальних дисциплін, розробка робочих та семестрових планів, замовлення необхідного методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу тощо. Науково-методична рада розглядає розроблені Положення про організацію та проведення атестації здобувачів вищої освіти в ХДУ, Положення про дипломну роботу, Положення ХДУ про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів, розроблену систему контролю якості знань студентів, її випробування і впровадження в освітній процес тощо.

Наявність методичного забезпечення дисциплін згідно навчального плану підготовки за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» складає 100%. Навчально-методичні комплекси дисциплін за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» та якість розроблених матеріалів загалом відповідають існуючим вимогам до цих документів та рівню підготовки фахівців.

Голова комісії

В.О. Джаман

Основні складові навчально-методичних комплексів існують як в паперовому, так і в електронному вигляді на сайті кафедри (http://www.kspu.edu/About/Faculty/Faculty_of_biolog_geograf_ecol/ChairSocialEconomicGeography/Nauko_metod.aspx)

Система проміжного та підсумкового контролю знань студентів побудована на використанні сучасних методів. Кафедри університету, викладачі які забезпечують підготовку бакалаврів, керуються розробленими в ХДУ методичними вказівками до самостійної роботи студентів, Положенням про самостійну роботу студентів і системою контролю їхніх знань. Із сучасних форм контролю за самостійною роботою на кафедрах використовуються тести, зокрема, електронне тестування, ситуаційні задачі, ділові ігри, написання есе тощо.

Здійснюється постійна робота щодо безперервної комп'ютеризації освітнього процесу. Впроваджуються пакети прикладних програм, розроблені спеціалізованими закладами та викладачами кафедр університету.

У загальному бюджеті навчального часу значний обсяг годин відведено на практичну підготовку. Практична підготовка є невід'ємною частиною процесу фахової підготовки студентів напряму підготовки 6.040104 Географія*. Для забезпечення проходження практик в наявності є: угоди про проходження практик, звітна документація про проходження практик, методичні рекомендації до практик студентів, накази про направлення студентів на практику.

Навчальним планом передбачено два види практики: навчально-польова (навчально-польова практика з фізико-географічних дисциплін (II семестр), навчально-польова практика з геології та геоморфології (II семестр), навчально-польова практика з суспільно-географічних дисциплін (IV семестр), навчально-польова практика з туризму та краєзнавчої роботи (VI семестр) та виробнича практика у VII семестрі тривалістю 6 тижнів.

Організація практики регламентується «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» відповідно до Положення про проходження практики студентами Херсонського державного університету.

Виробнича практика доповнює та поглиблює теоретичну та практичну підготовку студентів, створює умови для закріплення набутих та отримання нових умінь і навичок, необхідних при здійсненні професійної діяльності. Бази практики обираються згідно із специфікою спеціальності, їх перелік детально відпрацьований, з ними укладено відповідні угоди.

Важливе значення приділяється стажуванню студентів за кордоном. Так, в рамках співробітництва ХДУ з Поморською Академією (м. Слупськ, Польща), продовж останніх п'яти років пройшли семестрове навчання студенти: Б. Цвєлих, Д. Ягусевич, С. Маслова, О. Мироненко. З 21 січня по 02 лютого 2018 року відбулося стажування студентів і аспірантів факультету біології, географії і екології під керівництвом к.геогр.н., доцента кафедри соціально-економічної географії Машкової О.В. за програмою обмінів «Studienreise» німецької служби DAAD.

Для продовження навчання розроблено та затверджено в установленому порядку освітньо-професійну програму «Середня освіта (Географія)» (затверджено Вченою радою ХДУ, протокол №7 від 26 грудня 2017 р.).

Висновок: таким чином організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу підготовки фахівців ступеня вищої освіти «бакалавр» за напрямом підготовки 6.040104 Географія* відповідає державним вимогам до акредитації напряму підготовки.

Голова комісії

В.О. Джаман

5. Кадрове забезпечення підготовки фахівців

Підготовку студентів напряму підготовки 6.040104 Географія* забезпечують спеціалісти 8 кафедр:

- кафедра соціально-економічної географії;
- кафедра екології та географії;
- кафедра ботаніки;
- кафедра біології людини та імунології;
- кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук;
- кафедра мовної освіти;
- кафедра педагогіки, психології і освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова

В цілому, процес підготовки студентів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» здійснюють 30 викладачів, які працюють на постійній основі. Якісний склад наступний: докторів наук – 3, кандидатів наук – 23, старших викладачів – 2 асистентів – 1. Серед працюючих на постійній основі: 2 доктори географічних наук, доценти – Мальчикова Д.С., Пилипенко І.О. (7%), 1 доктор наук, професор – Яцула Т.В. (3%), кандидатів наук, доцентів – 18 осіб (63%), кандидати наук – 5 особи (17%), ст.викладачі та асистенти – 3 (10%), серед яких співробітниками випускової кафедри соціально-економічної географії є Богасьорова Л.М., Машкова О.В., Гоманюк М.А., Коробов В.К., Саркісов А.Ю., Ковальова К.І., Молікевич Р.С.

Випусковою кафедрою є кафедра соціально-економічної географії, на якій працюють 9 викладачів, серед яких 8 на постійній основі та 1 зовнішній сумісник. Викладачі, що працюють на постійній основі, складають 89% від загальної чисельності. На кафедрі працює 1 зовнішній сумісник (11%) – доктор географічних наук Гукалова І.В.

Лекційні курси з дисциплін, що забезпечують формування фахових та загальних компетентностей для напряму підготовки 6.040104 Географія*, викладають доктори та кандидати наук:

доктор географічних наук, доцент Мальчикова Д.С. – Економічна та соціальна географія України, Основи наукових досліджень, Методи і методика суспільно-географічних досліджень;

доктор географічних наук, доцент Пилипенко І.О. – Основи теорії суспільної географії, Суспільно-географічна районологія, Геоестатистика;

кандидат педагогічних наук, доцент Ковальова К.І. – Вступ до фаху.

кандидат географічних наук, доцент Богасьорова Л.М. – Методика навчання географії, Географія світового господарства, Географія агропромислового комплексу, Історія географії, Туристичне країнознавство;

кандидат географічних наук, доцент Машкова О.В. – Рекреаційна географія, Основи туризму, Туристські ресурси України, Географія міжнародного туризму;

кандидат географічних наук, доцент Коробов В.К. – Соціологія, Історична географія;

кандидат географічних наук, доцент Гоманюк М.А. – Основи технологій виробництва, Географія населення, Соціальна географія;

кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії Саркісов А.Ю. – Геоінформаційні технології в географії, Дистанційне зондування Землі, Географія транспорту;

Голова комісії

В.О. Джаман

кандидат географічних наук, асистент кафедри соціально-економічної географії Молікевич Р.С. – Регіональна економічна та соціальна географія.

кандидат географічних наук, доцент Давидов О.В. – Геологія, Гідрологія, Геоморфологія, Основи геотектоніки, Структурна та динамічна геоморфологія;

кандидат географічних наук, доцент Охременко І. В. – Ландшафтознавство, Географія материків і океанів, Фізична географія України, Конструктивна географія;

кандидат біологічних наук, доцент Кундельчук О.П. – Палеогеографія четвертинного періоду;

кандидат біологічних наук, доцент Сараненко І.І. – Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства, Екологія;

кандидат географічних наук, доцент Котовський І.М. – Загальне землезнавство, Метеорологія і кліматологія;

асистент кафедри екології та географії Сімченко С.В. – Картографія з основами топографії;

старший викладач кафедри екології та географії Жукова Л.Р. – Безпека життєдіяльності, Основи охорони праці;

кандидат біологічних наук, доцент Павлова Н.Р. – Біогеографія;

викладач Зінченко М.О. – Геологія, Морська геологія та геоморфологія;

кандидат біологічних наук, доцент Спринь О.Б. – Вікова фізіологія і шкільна гігієна;

кандидат педагогічних наук, доцент Корольова І.І. – Психологія;

доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту ім. проф. Є. Петухова Яцула Т.В. – Педагогіка;

кандидат філософських наук, доцент Поліщук І. Є. – Філософія (філософія, релігієзнавство, логіка, етика і естетика);

кандидат історичних наук Петрик А.М. – Історія України, Історія української культури;

кандидат філософських наук Галіченко М.В. – Політологія, Україна в Європі і світі;

старший викладач Алябов Ю.В. – Основи конституційного права;

кандидат філологічних наук, доцент Свиридов О.Ф. – Іноземна мова, Ділова іноземна мова;

кандидат педагогічних наук, старший викладач Куриленко Н.В. – Фізика з основами геофізики

кандидат хімічних наук, доцент Волкова С.А. – Хімія з основами геохімії;

кандидат економічних наук, доцент Ковальов В.В. – Економіка.

Пріоритетом розвитку випускової кафедри соціально-економічної географії факультету біології, географії і екології Херсонського державного університету є підготовка і підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу в контексті сучасних вимог. Саме це є основою підготовки конкурентоспроможних фахівців, що зможуть ефективно функціонувати в реальних умовах.

Викладачі кафедри щорічно підвищують свій професійний, науково-методичний та педагогічний рівень. Так, завідувач кафедри соціально-економічної географії Мальчикова Д.С. у березні 2015 р. захистила докторську дисертацію на тему «Методологія і методика геопланування сільської місцевості на регіональному рівні».

Мальчикова Д.С. є також автором навчальних посібників, рекомендованих Міністерством освіти і науки України: «Планування територій», «Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики», «Вступ до фаху:

Голова комісії

В.О. Джаман

географія і суспільство» які використовуються в освітньому процесі Херсонського державного університету для магістрів-географів.

Слід зазначити, що викладачі факультету, які забезпечують освітній процес за напрямом підготовки 6.040104 Географія*, також працюють над покращенням свого професійного рівня. Так, в жовтні 2015 року доцент Пилипенко Ігор Олегович отримав науковий ступінь доктора географічних наук, захистив дисертацію на тему «Центро-периферійні процеси і структури в територіальній організації суспільства».

Молікевич Роман Сергійович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук на тему: «Стан здоров'я населення Херсонської області (медико-географічне дослідження)» 9 грудня 2016 року (затверджено Наказом МОН України від 28.02.2017 р. №331).

Асистент кафедри соціально-економічної географії Омельченко Наталя Вячеславівна прикріплена здобувачем наукового ступеню кандидата географічних наук у Інституті географії Національної академії наук України (тема дисертації: «Урбанізація як суспільно-географічний процес у контексті забезпечення якості життя населення Херсонської області»). Тему затверджено на засіданні Вченої ради Інституту географії НАН України 26.01.2016 р., протокол № 3 (науковий керівник д.геогр.н. Гукалова І.В.).

У 2016 р. на кафедрі соціально-економічної географії була відкрита аспірантура з підготовки докторів філософії PhD за такими спеціальностями як:

1. 103 Науки про Землю згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 18.05.2016 № 523

2. 106 Географія згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 31.03.2017 № 62 л

З 2016 н.р. на спеціальності 103 Науки про Землю навчаються такі здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії PhD:

1. Афанасьєва Олена Олексіївна – 2-й рік навчання, денна форма навчання, бюджетна форма фінансування, тема дисертації «Еколого-географічний аналіз умов життєдіяльності населення регіону (на прикладі Херсонської області)» (затверджено рішенням Вченої ради університету від 28 листопада 2016 р. протокол № 5). Науковий керівник – доктор географічних наук, доцент Мальчикова Д.С.

2. Нападовська Ганна Юріївна – 2-й рік навчання, вечірня форма навчання, бюджетна форма фінансування, тема дисертації «Географічні умови і ресурси формування територіальних громад регіону (на прикладі Херсонської області)» (затверджено рішенням Вченої ради університету від 28 листопада 2016 р. протокол № 5). Науковий керівник – доктор географічних наук, доцент Пилипенко І.О.

Індивідуальні плани наукових робіт здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії PhD за 2016/17 н.р. Нападовської Г.Ю. та Афанасьєвої О.О. виконані в повному обсязі.

З 2017 н.р. на спеціальності 106 Географія навчається:

Богатьорова Вікторія Сергіївна – 1-й рік навчання, денна форма навчання, бюджетна форма фінансування, тема дисертації «Трансформаційні процеси у сільському господарстві, землекористуванні та виробництві на регіональному рівні (на прикладі Херсонської області)». Науковий керівник – доктор географічних наук, доцент Мальчикова Д.С.

Активну участь у науково-дослідній роботі приймають студенти. Студентка 3-го курсу Маркелюк А. за підсумками II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Географія» (м. Київ, КНУ ім. Т.Г. Шевченка, 11-13 квітня, 2018 р.)

Голова комісії

В.О. Джаман

отримала диплом III ступеня. 21-22 березня 2018 р. за підсумками Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Географія» в Переяслав-Хмельницькому державному педагогічному університеті імені Григорія Сковороди студентка Маркелюк А. отримала диплом I ступеня за власну наукову роботу, виконану під керівництвом доцента кафедри соціально-економічної географії Миколи Гоманюка.

Висновок: експертна комісія засвідчує відповідність науково-педагогічної підготовки викладачів (вища освіта, наукова спеціальність, науковий ступінь, вчене звання) переліку дисциплін, що вони викладають. Комісія також вважає, що кадрове забезпечення підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеню вищої освіти «бакалавр» у Херсонському державному університеті відповідає державним вимогам до акредитації за всіма циклами підготовки навчального плану.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Всі заняття студентів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* проходять в навчально-лабораторному корпусі №1, який збудований у 1978 році. До складу головного навчально-лабораторного корпусу входять: навчально-лабораторний корпус – восьмиповерхова споруда, в якій розміщені 8 факультетів, аудиторний корпус де розміщено адміністративні, господарські служби та факультет фізичного виховання й спорту з прибудованою спортивною залом, роздягальнями та іншими приміщеннями господарського призначення; актова зала, факультет культури і мистецтв, приміщення бібліотеки з читальними залами, актова, спортивні зали загальною площею. На території університету розміщено спортивні майданчики. Університету належить СОТ «Буревісник», наявний медичний пункт, санаторій-профілакторій та інші об'єкти соціально-побутової сфери.

Для проведення освітнього процесу факультет біології, географії і екології має достатні за площею навчальні аудиторії, приміщення для професорсько-викладацького складу, науково-дослідних лабораторій, навчально-допоміжного персоналу. Навчальні приміщення, що використовуються в процесі підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія*, відповідають Державним будівельним нормам України ДБН В.2.2.-3-97 «Будинки та споруди навчальних закладів», затверджених наказом Державного комітету України у справах містобудування і архітектури від 27 червня 1996 року № 117, санітарно-гігієнічним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, вимогам нормативних актів з охорони праці.

З 2009-2010 н.р. Херсонський державний університет надає всім своїм студентам та співробітникам можливість роботи в локальній мережі комп'ютерних кабінетів з особистих ноутбуків, що підключаються до мережі з використанням бездротової технології Wi-Fi, чим забезпечує доступ до серверів дистанційного навчання ХДУ, доступ до глобальної мережі Інтернет, роботу з особистою папкою на файловому сервері комп'ютерних кабінетів, роботу з корпоративною електронною поштою комп'ютерних кабінетів. Наявні 10 лабораторій та спеціалізованих кабінетів з необхідним мультимедійним обладнанням.

В Херсонському державному університеті створена вагома за матеріально-технічною базою бібліотека, яка є освітнім, науковим, інформаційним та культурно-просвітницьким структурним підрозділом університету і забезпечує творами друку та

Голова комісії

В.О. Джаман

іншими інформаційними матеріалами освітній процес вищого навчального закладу, наукові дослідження вчених університету.

Ботанічний сад ХДУ заснований у 1934 році. У 1948 році Ботанічний сад було передано педагогічному університетові. На базі саду проходять практику студенти природничих спеціальностей. Працівники Ботанічного саду і студенти традиційно доглядають за колекційними видами рослин з метою їхнього збереження.

При університеті функціонують три гуртожитки для студентів. Гуртожиток № 2 – розташований на вул. Гімназична, 34. Рік будівництва – 1968 р. Висотність – 5 поверхів. Загальна площа – 3982 м². Кількість місць – 423. Гуртожиток №3 – розташований по вул. Університетська, 2. Рік побудови – 1980 р. Висотність – 9 поверхів. Загальна площа – 6224 м². Кількість місць – 477. Гуртожиток №4 – розташовано по вул. Ливарна, 1. Рік побудови – 1987 р., висотність – 9 поверхів. Загальна площа – 6221 м². Кількість місць – 480. Зазначені будівлі відповідають санітарним та технічним нормам.

Матеріально-технічна база університету включає будівлі, споруди, комунікації, обладнання, транспортні засоби, інвентар та інше майно, яке є державною власністю. Херсонський державний університет здійснює права користування і розпорядження відведеними йому земельними ділянками та переданим на баланс майном згідно з чинним законодавством країни.

Ректорат та адміністрація ЗВО, декани та завідувачі кафедрами приділяють постійну увагу надійному збереженню державного майна. Всі матеріальні цінності зберігаються на обліку матеріально-відповідальних осіб, які є на кожному факультеті університету.

Висновки: рівень матеріально-технічного та іншого ресурсного забезпечення освітнього процесу, відповідає державним вимогам до акредитації бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія*.

7. Інформаційне забезпечення освітнього процесу

Головне інформаційне забезпечення підготовки фахівців рівня вищої освіти «бакалавр» за напрямом підготовки 6.040104 Географія* здійснюється науковою бібліотекою як провідною інформаційною структурою університету. Бібліотека значною мірою сприяє реалізації освітнього процесу та розвитку подальшого культурного потенціалу майбутніх фахівців. Виконуючи комплекс поставлених завдань, вона поєднує функції різних бібліотек: наукової, навчальної, спеціальної, масової.

Загальна площа бібліотеки 1618,68м². Зона розташування фондів 834,75м². Зона обслуговування читачів 616 м². Структура бібліотеки уніфікована, є чотири відділи: 1) комплектування та наукової обробки документів з сектором каталогізування; 2) зберігання фондів; 3) обслуговування читачів; 4) інформаційно-бібліографічний з сектором інформаційного обслуговування.

Обслуговування читачів здійснюється диференційовано на 3-х абонементів та в 6 галузевих читальних залах на 380 місць. Комп'ютерна техніка (27), що знаходиться у бібліотеці, підключена до адміністративної мережі університету і до Інтернету. У читальних залах Інтернет доступний упродовж дня без обмежень, для роботи співробітників університету доступ до Інтернету з комп'ютерів на робочих місцях – відповідно графіка. Крім того, встановлена система WI-FI дозволяє працювати на території університету всім зареєстрованим користувачам щодня без обмежень.

Голова комісії

В.О. Джаман

На сьогодні бібліотечний фонд становить 516282 примірники, з них: наукової літератури – 259819; навчальної літератури – 208020; журналів – 31712; комплектів газет – 4231. Дисертаційний фонд складає 335 документів, фонд авторефератів – 1312 документів. З цим фондом активно працюють викладачі, аспіранти, здобувачі, студенти ХДУ та науковці інших вишів

Книгозабезпеченість освітнього процесу відповідає акредитаційним вимогам. Основні джерела поповнення фонду: видавництва та книготорговельні організації України; редакційно-видавничий центр ХДУ, навчально-методичні видання викладачі ВНЗ; подарунки від авторів, організацій; Інтернет-ресурси; акція «Подаруй бібліотеці книгу».

Фонди бібліотеки розкривають 14 каталогів, 10 картотек, у тому числі каталог і картотека праць викладачів університету. Середньорічна кількість читачів обслугованих всіма структурними підрозділами складає 320647, які опрацьовують 712643 документи.

На факультеті біології, географії і екології випускаються 3 фахові наукові журнали: «Чорноморський ботанічний журнал», «Природничий альманах» та «Вісник ХДУ. Серія: Географічні науки».

Забезпеченість освітнього процесу фаховою літературою складає 100 % необхідних підручників та посібників, серед яких достатня кількість таких, що підготовлені та вийшли друком в університетському видавництві. Всього для підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* наявні: 3921 примірників, з них державною мовою видання – 3571, загальний відсоток державною мовою видання – 91,07%.

Постійно відбувається вдосконалення технічної бази для інформаційного забезпечення діяльності бібліотеки ХДУ, зокрема шляхом придбання комп'ютерної техніки, допоміжних технічних засобів, а також програм тощо.

Студенти забезпечені фаховими періодичними виданнями у відповідності до ліцензійних вимог. Читальні зали університету повною мірою забезпечені фаховими періодичними виданнями («Географія в школі», «Географія та основи економіки», «Географія та економіка в рідній школі», «Краєзнавство. Географія. Туризм», «Український географічний журнал»).

Студенти користуються бібліотекою університету, її основними фондами та читальними залами. Частина студентів користується обласною науковою бібліотекою ім. О. Гончара з якою укладено відповідну угоду.

Іншим джерелом Інформації є комп'ютерна мережа Інтернет та Wi-Fi, до якої підключена університетська локальна мережа. Це дає можливість студентам та викладачам вишу користуватися фондами інтернет-бібліотек як із стаціонарних комп'ютерів, так і з власних ноутбуків.

Висновок: експертна комісія вважає, що фактичні показники інформаційного забезпечення університету щодо підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* відповідають вимогам щодо акредитації підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем.

Голова комісії

В.О. Джаман

8. Якісні характеристики підготовки фахівців

З метою контролю поточної успішності та самостійної роботи студентів на факультеті біології, географії і екології кожний семестр проводяться атестації, з усіх дисциплін передбачених робочими навчальними планами. При проведенні атестації студентів використовуються результати поточних та модульних контрольних робіт, оцінки на практичних і семінарських заняттях, виконання домашніх завдань та оцінки самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань тощо.

Заліки з дисциплін, робочі програми яких передбачають проведення лабораторних, практичних чи семінарських занять, виставляються за результатами поточної успішності навчання студентів. Екзамени проводяться за білетами або тестовими завданнями, розробленими у відповідності до робочих навчальних програм, і охоплюють усі аспекти предметів, що вивчаються. Білети та тестові завдання щорічно затверджуються на засіданнях кафедр.

Показники абсолютної успішності виконання ККР студентами напряму підготовки 6.040104 Географія* при акредитаційній експертизі для дисципліни з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки становлять 100%, показник якості 57,1%, середній бал 3,7. Відхилення від самоаналізу склало 3,2% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом.

Для дисциплін з циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки показник успішності становить 100%, показник якості знань 56,7%, середній бал 3,7. Відхилення від самоаналізу склало – 1,6% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом.

Для дисциплін з циклу професійної та практичної підготовки показник успішності становить 100%, показник якості знань 63,2%, середній бал 3,8. Відхилення від самоаналізу склало – 1,8% за показником якості, 0% за абсолютною успішністю та 0 за середнім балом.

У процесі експертизи була проведена перевірка якості проходження практик бакалаврами. Наскрізна та робочі програми практик містять завдання, які повною мірою відображають основні напрями розвитку системи фахової підготовки бакалаврів у даному регіоні.

Під час усіх видів практик студентами оформляється необхідна документація, яка повною мірою відображає головні положення програм практик; студенти переважно добре підготовлені до професійної діяльності, мають ґрунтовні знання та практичні вміння; оформлення звітної документації відповідає нормативним вимогам щодо подібного типу робіт.

Експертами була проведена вибіркова перевірка 20% звітів з виробничої практики бакалаврів. Рівень звітів відповідає виставленим оцінкам.

Експертна комісія провела вибірковий аналіз виконання студентами дипломних робіт і встановила достатній рівень їхньої теоретичної та практичної підготовки. Практично всі роботи мали сучасний характер, достатній обсяг власних експериментальних досліджень, грамотну статистичну обробку результатів та їх фаховий аналіз.

Оформлення робіт відповідає встановленим вимогам. Високий рівень виконання випускниками робіт підтверджується науковими публікаціями, що є обов'язковими для студентів освітнього ступеню «бакалавр».

Висновки: за результатами проведеної перевірки проходження виробничої практики та підготовки дипломних робіт здобувачів вищої освіти «бакалавр», комісія дійшла таких висновків: зміст і проведення практик повною мірою

Голова комісії

В.О. Джаман

відповідають вимогам, є актуальними, дипломні роботи виконуються у відповідності до встановлених вимог. Експертна комісія встановила, що якість виконання ККР, результатів сесії та атестації відповідають встановленим вимогам.

Вивчивши стан якості підготовки випускників освітнього ступеня «бакалавр» за напрямом підготовки 6.040104 Географія*, експертна комісія дійшла висновків, що навчальний заклад дотримується вимог державних стандартів якості освіти і акредитації.

9. Зауваження, що були зроблені під час попередньої експертизи поданих до МОН акредитаційних матеріалів

Зауваження	Відповіді на зауваження
З'ясувати відповідність спеціальності викладачів навчальним дисциплінам: Гоманюк М.А. до основ технологій виробництва, географії населення та Коробов В.К. до історичної географії відповідно до додатку 12 примітки 1. Постанови КМУ від 30.12.2015 №1187.	<p>Гоманюк М.А. Диплом спеціаліста ЛП ВЕ № 002360 від 24 червня 1996р. за спеціальністю «Біологія та хімія», присвоєна кваліфікація вчитель біології та хімії, Херсонський державний педагогічний інститут імені Н.К. Крупської.</p> <p>Доцент кафедри соціально-економічної географії Херсонського державного університету. Атестат 12ДЦ №041798 від 26 лютого 2015р.</p> <p>Докладна інформація щодо напрямків науково-педагогічної діяльності додається (див. Додаток А).</p> <p>Коробов В.К. Диплом про вищу освіту А-ІІ №161580 від 25 червня 1976 р. за спеціальністю «Історія», присвоєна кваліфікація історик, викладач історії та суспільствознавства, Харківський університет імені О.М. Горького.</p> <p>Доцент кафедри економічної теорії та політології Херсонського педагогічного інституту. Атестат ДЦ № 004836 від 29 березня 1994р.</p> <p>Докладна інформація щодо напрямків науково-педагогічної діяльності додається (див. Додаток Б).</p> <p>Копії зазначених документів додаються.</p>
З'ясувати та відобразити в експертних висновках план підвищення кваліфікації викладачів на 2018р.	Зауваження були враховані та представлені в таблиці (див. Додаток В).
Відсутня інформація про наявність електронної бібліотеки додаток 6. Постанови КМУ від 30.12.2015 №1187.	<p>Копії представлені та завірені керівником НМВ Поляковою Г.М., головою експертної комісії професором Джаманом В.О.</p> <p>Інформація, щодо електронної бібліотеки розміщена на стор. 242, 243 акредитаційної справи. Копії сторінок додаються (див. Додаток Г)</p>
Відсутня інформація про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення відповідно до додатку 4(1,2,5). Постанови КМУ від 30.12.2015 №1187.	<p>Копії представлені та завірені керівником НМВ Поляковою Г.М.</p> <p>Інформація про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення розміщена на стор. 279, 280, 304 акредитаційної справи. Копії сторінок додаються (див. Додаток Д)</p>

Голова комісії

В.О. Джаман

10. Загальні висновки та пропозиції

За результатами аналізу стану матеріально-технічного, науково-методичного та кадрового забезпечення підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* експертна комісія, зазначає, що позитивним у роботі факультету біології, географії і екології та випускової кафедри соціально-географічної географії є:

- у процесі підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* ступеня вищої освіти «бакалавр» задіяно 30 викладачів, з яких докторів наук – 3 (10%), кандидатів наук – 18 (60%).

- функціонує аспірантура із спеціальності – 106 Географія, до якої вступають та навчаються випускники та співробітники кафедри;

- матеріальна база закладу вищої освіти в цілому дозволяє здійснювати освітній процес з використанням міжнародних інформаційних ресурсів у режимі он-лайн, проводити веб-конференції, лекційні та практичні заняття з використанням мультимедійних засобів.

- студенти беруть активну участь у науково-дослідних роботах кафедр факультету, студентських олімпіадах, у Всеукраїнських конференціях та у Всеукраїнському конкурсі-захисту науково-дослідних робіт;

- викладачі, науково-педагогічні працівники кафедри керують роботами аспірантів;

При перевірці результатів діяльності на місці експертна комісія висловила рекомендації, що не входять до складу обов'язкових і не впливають на позитивне рішення про акредитацію, але дозволять поліпшити якість підготовки фахівців:

- підвищити наукову активність викладачів, які беруть участь у підготовці фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* рівня вищої освіти «бакалавр» щодо публікації матеріалів власних досліджень у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз, зокрема Index Copernicus, Scopus, Web of Science тощо;

- постійно підвищувати науковий рівень періодичних видань, які існують на факультеті згідно світових стандартів і розпочати роботу щодо їхнього включення до міжнародних наукометричних баз;

- проводити роботу з підвищення науково-методичного рівня викладачів та студентів шляхом проходження стажування на базі провідних університетів і науково-дослідних інститутів НАН України та зарубіжжя, розширити наукову співпрацю викладачів та студентів із зарубіжними науковими установами.

Голова комісії

В.О. Джаман

ВИСНОВКИ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Херсонського державного університету і перевірки результатів діяльності безпосередньо у навчальному закладі експертна комісія дійшла висновку, що підготовка фахівців за напрямом підготовки 6.040104 Географія* за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти відповідає нормативним вимогам і пропонує Акредитаційній комісії Міністерства освіти і науки України акредитувати підготовку бакалаврів за напрямом підготовки 6.040104 Географія* за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у Херсонському державному університеті з ліцензованим обсягом 40 осіб денної та 30 осіб заочної форми навчання.

“17” травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор географічних наук, професор, голова комісії

Джаман В.О.

Член експертної комісії:

доцент кафедри географії, екології та методики навчання Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», кандидат географічних наук, член комісії

Воловик Л.М.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського державного університету, професор, кандидат економічних наук

Тюхтенко Н.А.

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення
Херсонського державного університету
Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої
освіти за напрямом підготовки/спеціальністю
6.040104 Географія* перший (бакалаврський) рівень**

№ з/п	Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника*	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1. Загальні вимоги				
1.1.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	40/30	40/30	
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1	Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	
2.2	Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	+ 1 доктор географічних наук, доцент; 1 кандидат педагогічних наук, доцент; 1 кандидат географічних наук, доцент;	
2.3.	Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
	1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+ 1 кандидат педагогічних наук, доцент	
	2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
	3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+ 17 років	
2.4	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	96,7	+46,7
	2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	15,6	+5,6

Голова комісії

В.О. Джаман

	3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
2.5	Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
	1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом			
	2) практичної роботи за фахом	10	56,2	+46,2
2.6	Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	11 викл. – 3 показника, 8 викл. – 4 показника, 2 викл. – 5 показника, 5 викл. – 6 показників, 1 викл. – 7 показників, 1 викл. – 8 показників, 1 викл. – 10 показників	
2.7	Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
	1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			
	2) з науковим ступенем та вченим званням			
	3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+ доктор географічних наук, доцент	
2.8	Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	
3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності				
3.1.	Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	10,4	+8
3.2	Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	30	
3.3	Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
	1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	
	2) пунктів харчування	+	+	

Голова комісії

В.О. Джаман

	3) актового чи концертного залу	+	+	
	4) спортивного залу	+	+	
	5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	
	6) медичного пункту	+	+	
3.4.	Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	70	
3.5	Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	
4. Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності				
4.1	Наявність опису освітньої програми	+	+	
4.2	Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	
4.3	Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.4	Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.5	Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	
4.6	Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	
4.7	Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	
5. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності				
5.1	Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	12	+8
5.2	Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладів освіти)	+	+	
5.3	Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	

Голова комісії

В.О. Джаман

5.4	Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	60	+10
-----	---	----	----	-----

“17” травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор географічних наук, професор, голова комісії

Джаман В.О.

Член експертної комісії:

доцент кафедри географії, екології та методики навчання Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», кандидат географічних наук, член комісії

Воловик Л.М.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського державного університету, професор, кандидат економічних наук

Тюхтенко Н.А.

Голова комісії

В.О. Джаман

**Якісні характеристики підготовки фахівців рівня вищої освіти «бакалавр»
за напрямом підготовки/спеціальністю 6.040104 Географія*
(014.07 Середня освіта (Географія))**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) *	Фактичне значення показника**	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4	5
1	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально- методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
	2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	57,1	+7,1
2.2	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
	2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	56,7	+6,7
2.3	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
	2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
	2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	63,2	+13,2
3	Організація наукової роботи			
3.1	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	+

Голова комісії

В.О. Джаман

3.2	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	+
-----	---	---	---	---

“17” травня 2018 р.

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри географії України та регіоналістики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктор географічних наук, професор, голова комісії

Джаман В.О.

Член експертної комісії:

доцент кафедри географії, екології та методики навчання Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди», кандидат географічних наук, член комісії

Воловик Л.М.

«Ознайомлений»

В. о. ректора Херсонського державного університету, професор, кандидат економічних наук

Тюхтенко Н.А.

Голова комісії

В.О. Джаман

РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

під час експертної перевірки
студентами напрямку підготовки/спеціальності 6.040104 Географія (Географія), денної форми навчання
Херсонського державного університету

№ п/п	Дисципліна	Курс	група	К-ть студентів у групі	Виконували ККР		Одержали оцінки										Експертна комісія			Самонавіз								
					К-ть	%	5		4		3		2		Успішність	Якість знань	Середній бал	Успішність	Якість знань	Середній бал								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	14	15	16	17	18	16	17	18	
Цикл гуманітарної та соціально-економічної підготовки																												
1	Історія України	2	214	9	100	1	11,1	4	44,4	4	44,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	55,6	3,7	100	55,6	3,7
2	Філософія	3	321	27	100	3	11,1	13	48,1	11	40,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	59,3	3,7	100	63,0	3,8	
3	Іноземна мова	3	321	27	100	2	7,4	13	48,1	12	44,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	55,6	3,6	100	59,3	3,7	
	Разом по циклу			63	100	6	9,5	30	47,6	27	42,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	57,1	3,7	100	60,3	3,7	
Цикл природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																												
1	Геологія	2	214	9	100	0	0,0	5	55,6	4	44,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	55,6	3,6	100	55,6	3,7	
2	Геоморфологія	3	321	27	100	3	11,1	12	44,4	12	44,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	55,6	3,7	100	59,3	3,7	
3	Географія населення	4	421	24	100	2	8,3	12	50,0	10	41,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	58,3	3,7	100	58,3	3,8	
	Разом по циклу			60	100	5	8,3	29	48,3	26	43,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	56,7	3,7	100	58,3	3,7	
Цикл професійної та практичної підготовки																												
1	Психологія	2	214	9	100	2	22,2	4	44,4	3	33,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	66,7	3,9	100	66,7	3,8	
2	Фізична географія України	4	421	24	100	4	16,7	11	45,8	9	37,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	62,5	3,8	100	58,3	3,7	
3	Методика навчання географії	4	421	24	100	3	12,5	12	50,0	9	37,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	62,5	3,8	100	62,5	3,8	
	Разом по циклу			57	100	9	15,8	27	47,4	21	36,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	63,2	3,8	100	61,4	3,8	

Голова експертної комісії

професор В.О. Джаман

В.о. ректора Херсонського державного університету

професор Н.А. Гюхтенко

ПОГОДЖЕНО

Голова експертної комісії

професор В.О. Джаман

ЗАТВЕРДЖЕНО

в.о. ректора Херсонського

державного університету

професор Н.А. Гюхтенко

Графік

проведення комплексних контрольних робіт
студентами напрямку підготовки/спеціальності 6.040104 Географія* / 014 Середня освіта (Географія)
факультету біології, географії і екології
Херсонського державного університету

Термін проведення	Курс, група, напрям підготовки/спеціальність	Назва дисципліни	Час проведення	Аудиторія	Екзаменатор	Експерт
Дисципліни з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки						
16.05.2018	2 курс, 214 група, 014 Середня освіта (Географія)	Історія України	11:50	617	к.істор.н. А.М Петрик.	доцент Л.М. Воловик
16.05.2018	3 курс, 321 група, 6.040104 Географія*	Філософія	11:50	620	к.філос.н. М.В. Галіченко	доцент Л.М. Воловик
16.05.2018	3 курс, 321 група, 6.040104 Географія*	Іноземна мова	13:40	620	к.філос.н., доц. О.Ф. Свиридов	доцент Л.М. Воловик
Дисципліни з циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки						
16.05.2018	2 курс, 214 група, 014 Середня освіта (Географія)	Геологія	13:40	615	к.геогр.н., доц. О.В. Давидов	доцент Л.М. Воловик
17.05.2018	3 курс, 321 група, 6.040104 Географія*	Геоморфологія	8:30	627	к.геогр.н., доц. О.В. Давидов	професор В.О. Джаман
17.05.2018	4 курс, 421 група, 6.040104 Географія*	Географія населення	8:30	617	к.соц.н., доц. М.А. Гоманюк	професор В.О. Джаман
Дисципліни з циклу професійної та практичної підготовки						
17.05.2018	2 курс, 214 група, 014 Середня освіта (Географія)	Психологія	8:30	626	к.пед.н., доц. О.В. Сарасва	професор В.О. Джаман
16.05.2018	4 курс, 421 група, 6.040104 Географія*	Фізична географія України	11:50	612	к.геогр.н., доц. І.В. Охременко	доцент Л.М. Воловик
16.05.2018	4 курс, 421 група, 6.040104 Географія*	Методика навчання географії	13:40	627	к.геогр.н., доц. Л.М. Богальорова.	доцент Л.М. Воловик

Декан факультету біології, географії і екології

доцент І.О. Пилипенко